

NAŘÍZENÍ KOMISE (ES) č. 1459/2006

ze dne 28. září 2006

o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na některé kategorie dohod a jednání ve vzájemné shodě, pokud jde o konzultace o tarifech pravidelné letecké osobní dopravy a přidělování letištních časů na letištích

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

letecké dopravy na trasách mezi letišti ve Společenství a na trasách mezi Společenstvím a třetími zeměmi.

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

(4) Dohody, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě týkající se konzultací o tarifech pravidelné letecké osobní dopravy a přidělování letištních časů na letištích mohou omezit hospodářskou soutěž a ovlivnit obchod mezi členskými státy.

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 3976/87 ze dne 14. prosince 1987 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod a jednání ve vzájemné shodě v odvětví letecké dopravy ⁽¹⁾, a zejména na článek 2 uvedeného nařízení,

(5) Vzhledem k tomu, že tyto dohody, rozhodnutí nebo jednání ve vzájemné shodě mohou využívat cestující a/nebo letečtí dopravci, nařízení Komise (EHS) č. 1617/93 ze dne 25. června 1993 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě týkajících se společného plánování a koordinace letových řádů, společného poskytování služeb, konzultace o tarifech pravidelné osobní a nákladní dopravy a přidělování volných letištních časů ⁽⁴⁾ stanovilo, že se čl. 81 odst. 1 Smlouvy mimo jiné nevztahuje na určité dohody, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě týkající se konzultací o tarifech a přidělování volných letištních časů na letištích, pokud jde o letecké služby mezi letišti Společenství. Platnost nařízení (EHS) č. 1617/93 skončila dne 30. června 2005.

po zveřejnění předlohy tohoto nařízení ⁽²⁾,

po konzultaci s Poradním výborem pro restriktivní praktiky a dominantní postavení,

(6) V červnu 2004 Komise zahájila konzultace týkající se revize nařízení (EHS) č. 1617/93 za účelem zjištění, zda má být používání blokové výjimky zastaveno, zachováno v původní formě nebo rozšířeno. Komise obdržela reakce členských států, leteckých dopravců, cestovních kanceláří a skupin spotřebitelů.

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Od 1. května 2004 se na odvětví letecké dopravy vztahují obecně použitelná ustanovení nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy ⁽³⁾.

(7) S ohledem na výsledky konzultací a systém přímo použitelných výjimek zavedený nařízením (ES) č. 1/2003 neexistuje dostatečný důvod nadále nařízením upravovat skutečnost, že se čl. 81 odst. 1 nepoužije na konzultace o přidělování volných letištních časů, o dohodách týkajících se letových řádů nebo konzultace o tarifech přepravy cestujících a jejich zavazadel na pravidelných linkách mezi letišti Společenství. Letecký průmysl má mít k dispozici dostatečnou lhůtu na přizpůsobení se nové situaci a na vlastní posouzení, zda jsou používány dohody a praktiky v souladu s článkem 81 Smlouvy, a případně je změnit. Vzhledem k tomu, že platnost nařízení (EHS) č. 1617/93 již skončila, je třeba na přechodnou dobu přijmout nové nařízení o blokové výjimce.

(2) Nařízení (ES) č. 1/2003 stanoví, že dohody ve smyslu čl. 81 odst. 1 Smlouvy, které splňují podmínky čl. 81 odst. 3, se nezakazují, aniž by k tomu bylo nezbytné předchozí rozhodnutí. Podniky a sdružení podniků nyní musejí v zásadě samy posoudit, zda jejich dohody, jednání ve vzájemné shodě a rozhodnutí jsou v souladu s článkem 81 Smlouvy.

(3) Nařízení (EHS) č. 3976/87 zmocňuje Komisi, aby používala čl. 81 odst. 3 Smlouvy, pokud jde o určité kategorie dohod, rozhodnutí nebo jednání ve vzájemné shodě, které se přímo nebo nepřímo týkají poskytování služeb

⁽¹⁾ Úř. věst. L 374, 31.12.1987, s. 9. Nařízení naposledy pozměněné nařízením (ES) č. 411/2004 (Úř. věst. L 68, 6.3.2004, s. 1).

⁽²⁾ Úř. věst. C 42, 18.2.2006, s. 15.

⁽³⁾ Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES) č. 411/2004 (Úř. věst. L 68, 6.3.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 155, 26.6.1993, s. 18. Nařízení naposledy pozměněné aktem o přistoupení z roku 2003.

- (8) Dohody o přidělování volných letištních časů na letištích a tvorba letových řádů na letištích mohou zlepšit účinné využití letištní kapacity a prostoru, usnadnit kontrolu letového provozu a pomoci rozšířit nabídku služeb letecké dopravy z letiště. Pokud však nemá být hospodářská soutěž vyloučena, musí zůstat možný vstup na přetížená letiště. Aby se dosáhlo uspokojivého stupně zabezpečení a průhlednosti, může být taková dohoda přijata pouze tehdy, pokud se všichni příslušní letečtí dopravci mohou účastnit jednání a přidělování je prováděno na nediskriminačním a průhledném základě.
- (9) Bloková výjimka by měla být udělena od 31. prosince 2006, pokud jde o konzultace o přidělování volných letištních časů a tvorbu letových řádů na letištích, pokud se týkají služeb letecké dopravy z místa původu a/nebo do místa určení, která se nachází ve Společenství. Letecký průmysl by měl po dni 31. prosince 2006 posoudit, zda dohody a jednání ve vzájemné shodě mezi podniky a rozhodnutí sdružení podniků uvedená v čl. 81 odst. 1 Smlouvy splňují podmínky čl. 81 odst. 3. Posouzení by mělo mimo jiné zhodnotit, zda se mohou příslušní letečtí dopravci účastnit konzultací o přidělování volných letištních časů a tvorbě letových řádů letišť a zda jsou tyto konzultace vedeny nediskriminačním a průhledným způsobem. Tímto nařízením není dotčeno nařízení Rady (EHS) č. 95/93 ze dne 18. ledna 1993 o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství⁽¹⁾.
- (10) Konzultace o tarifech osobní dopravy mohou přispět k obecné přijatelnosti podmínek propojení tarifů osobní dopravy ve prospěch leteckých dopravců a uživatelů letecké dopravy. Tyto konzultace však nesmí jít dále za cíl, kterým je usnadnění propojení.
- (11) Z výsledků konzultací zahájených z podnětu Komise v červnu 2004 za účelem přezkumu nařízení (EHS) č. 1617/93 vyplývá, že v důsledku vývoje na trhu s leteckou dopravou uvnitř Společenství není nadále možné stejnou měrou zajistit, že konzultace o tarifech splní všechny podmínky stanovené v čl. 81 odst. 3 Smlouvy.
- (12) Bloková výjimka by proto měla být udělena od 31. prosince 2006 a měla by se týkat konzultací o tarifech dopravy cestujících a jejich zavazadel na pravidelných linkách mezi letišti Společenství. Letecký průmysl by měl po tomto datu posoudit, zda dohody a jednání ve vzájemné shodě mezi podniky a rozhodnutí sdružení podniků uvedená v čl. 81 odst. 1 Smlouvy splňují podmínky čl. 81 odst. 3 Smlouvy.
- (13) Komise je od 1. května 2004 zmocněna, aby používala čl. 81 odst. 3 Smlouvy na leteckou dopravu na trasách mezi letišti Společenství i na trasách mezi Společenstvím a třetími zeměmi.
- (14) Na rozdíl od letecké dopravy v rámci Společenství se poskytování leteckých služeb mezi členskými státy a třetími zeměmi obvykle řídí dvoustrannými smlouvami o poskytování služeb. Povaha a míra podrobnosti regulačních požadavků vyplývajících z těchto dohod se velmi liší. Aniž je dotčeno právo Společenství, včetně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 847/2004 ze dne 29. dubna 2004 o sjednávání a provádění dohod mezi členskými státy a třetími zeměmi o leteckých službách⁽²⁾, dohody o leteckých službách běžně omezují a/nebo regulují přístup na trh a/nebo tvorbu cen, což může omezit hospodářskou soutěž mezi leteckými dopravci na trasách mezi Společenstvím a třetími zeměmi. Dohody o leteckých službách navíc běžně omezují schopnost leteckých dopravců uzavírat dohody o dvoustranné spolupráci, na základě kterých by spotřebitelům mohli nabídnout alternativy systému propojení Mezinárodního sdružení leteckých dopravců (IATA).
- (15) Na trasách mezi Společenstvím a třetími zeměmi je poměr osob na cestách, které zahrnují navazující let, podstatně vyšší než na mezinárodních letech v rámci Společenství. Výhody pro cestující spočívající v propojení linek prostřednictvím konzultací o tarifech by měly být větší na trasách mezi Společenstvím a třetími zeměmi.
- (16) S dostatečnou jistotou lze konstatovat, že konzultace o tarifech dopravy cestujících s jejich zavazadly na pravidelných linkách mezi místy ve Společenství a místy ve třetích zemích nyní splňují podmínky čl. 81 odst. 3 Smlouvy. Trhy s leteckou dopravou se však vyvíjejí velmi rychle. Krátká bloková výjimka by proto měla být pro tyto konzultace udělena do dne 31. října 2007.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 14, 22.1.1993, s. 1. Nařízením naposledy pozměněné nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 793/2004 (Úř. věst. L 138, 30.4.2004, s. 50).

⁽²⁾ Úř. věst. L 157, 30.4.2004, s. 7

(17) Příslušné orgány ve Spojených státech amerických a v Austrálii provádějí s ohledem na konference IATA o tarifech osobní dopravy přezkum svých antitrustových politik. Tento přezkum bude pravděpodobně dokončen do června 2007. Je proto vhodné, aby Komise do této doby přezkoumala blokovou výjimku pro konference o tarifech osobní letecké dopravy s ohledem na letecké trasy mezi Společenstvím a těmito zeměmi.

(18) Komise by měla shromáždit údaje, aby se dozvěděla více informací ohledně používání tarifů osobní dopravy stanovených v rámci konzultací a jejich vzájemného významu pro skutečné propojení na pravidelných linkách mezi Společenstvím a třetími zeměmi. Komise by na základě těchto údajů měla být schopna lépe posoudit účinky regulatorních omezení vyplývajících z dvoustranných smluv o leteckých službách. Letečtí dopravci účastníci se konzultací by proto měli shromáždit údaje o všech třídách tarifů, u nichž bylo schváleno propojení, a to ode dne 1. května 2004 pro každou sezónu IATA.

(19) Podle článku 4 nařízení (EHS) č. 3976/87 se toto nařízení vztahuje se zpětnou působností na dohody, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě, které existovaly ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost, pokud splňují podmínky pro výjimky stanovené tímto nařízením.

(20) Působnost práva Společenství byla v oblasti civilního letectví, která má význam pro vnitřní trh, rozšířena prostřednictvím Dohody o Evropském hospodářském prostoru na oblast zahrnující Společenství a Norsko, Island a Lichtenštejnsko. S lety mezi Společenstvím a Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem by proto mělo být zacházeno stejným způsobem jako s lety v rámci Společenství. Působnost právních předpisů Společenství se na základě rozhodnutí Smíšeného výboru EHP rozšiřuje i na území, na něž se vztahuje Dohoda o EHP. Pro účely tohoto nařízení je však třeba stanovit, že se bloková výjimka pro lety mimo Společenství nevztahuje na lety mezi letišti ve Společenství a letišti v Norsku, na Islandu a v Lichtenštejnsku.

(21) Působnost práva Společenství v oblasti civilního letectví, která má význam pro vnitřní trh, byla rozšířena prostřednictvím Dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě⁽¹⁾ na oblast zahrnující Společenství a Švýcarsko. Po dobu platnosti

této dohody by mělo být s lety mezi Společenstvím a Švýcarskem zacházeno stejným způsobem jako s lety v rámci Společenství. Působnost právních předpisů Společenství se na základě rozhodnutí smíšeného výboru vytvořeného dohodou mezi Společenstvím a Švýcarskem rozšiřuje i na území, na něž se vztahuje tato dohoda. Pro účely tohoto nařízení je však třeba stanovit, že se bloková výjimka pro lety mezi Společenstvím a třetími zeměmi nevztahuje na lety mezi letišti ve Společenství a letišti ve Švýcarsku.

(22) Tímto nařízením není dotčeno použití článku 82 Smlouvy,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Výjimky

V souladu s čl. 81 odst. 3 Smlouvy a s výhradou ustanovení tohoto nařízení se prohlašuje, že čl. 81 odst. 1 Smlouvy se nevztahuje na dohody mezi podniky v odvětví letecké dopravy, rozhodnutí sdružení těchto podniků a jednání ve vzájemné shodě mezi těmito podniky, jejichž cílem je:

- a) provádění konzultací o přidělování volných letištních časů a stanovení letových řádů letišť, pokud se týkají leteckých služeb z letiště původu a/nebo určení, z nichž alespoň jedno se nachází ve Společenství;
- b) provádění konzultací o tarifech pro přepravu cestujících s jejich zavazadly na pravidelných leteckých linkách mezi letišti ve Společenství nebo mezi letišti ve Společenství na jedné straně a letišti ve Švýcarsku, Norsku, na Islandu nebo v Lichtenštejnsku na straně druhé;
- c) provádění konzultací o tarifech pro přepravu cestujících s jejich zavazadly na pravidelných leteckých linkách mezi letišti ve Společenství na jedné straně a letišti v Austrálii nebo ve Spojených státech amerických na straně druhé;
- d) provádění konzultací o tarifech pro přepravu cestujících s jejich zavazadly na pravidelných leteckých linkách mezi letišti ve Společenství na jedné straně a letišti v třetích zemích, které nejsou uvedeny v písmenech b) a c), na straně druhé.

⁽¹⁾ Dohoda mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě (Úř. věst. L 114, 30.4.2002, s. 73).

Článek 2

Přidělování volných letištních časů a stanovení letových řádů letišť

1. Ustanovení čl. 1 písm. a) se použije pouze při splnění těchto podmínek:

- a) konzultace jsou otevřeny pro všechny letecké dopravce, kteří projeví o volné letištní časy, které jsou předmětem konzultací, zájem;
- b) pravidla přednosti jsou stanovena a používána bez diskriminace, ať přímé nebo nepřímé, na základě totožnosti, státní příslušnosti dopravce či kategorie služeb, přičemž berou v úvahu omezení nebo pravidla rozdělení letecké dopravy stanovené příslušnými vnitrostátními nebo mezinárodními orgány a potřebu uživatelů a příslušného letiště; s výhradou písmene c) mohou tato pravidla přednosti vzít v úvahu práva nabytá leteckými dopravci používáním určitých letištních časů v odpovídající předchozí sezóně;
- c) časy jsou přiděleny nově vstupujícím ve smyslu čl. 2 písm. b) nařízení (EHS) č. 95/93 následujícím způsobem:
 - i) na letištích Společenství 50 % nově vytvořených nebo nevyužitých letištních časů a letištních časů, kterých se dopravci během sezóny nebo na jejím konci vzdali nebo které se stanou jinak dostupnými, aby nově vstupující mohli účinně soutěžit s dopravci již provozujícími jakoukoli trasu na předmětná letiště a z nich; podíl přidělený nově vstupujícím může být menší než 50 %, pokud žádosti nově vstupujících představují méně než 50 % všech žádostí o tyto volné letištní časy,
 - ii) na letištích ve třetích zemích musí být přidělen dostatečný podíl volného letištního času, aby byl nadále možný vstup na přetížená letiště na trasách mezi těmito letišti a letišti ve Společenství;
- d) pravidla přednosti jednou stanovená jsou na žádost dostupná kterékoliv zúčastněné straně;
- e) letečtí dopravci účastníci se konzultací mají nejpozději v době konzultací přístup k údajům týkajícím se:
 - i) stávajících letištních časů leteckých dopravců v časovém pořadí pro všechny letecké dopravce na letišti,

- ii) vyžádaných letištních časů (počáteční vyžádání) podle leteckých dopravců v časovém pořadí pro všechny letecké dopravce,
 - iii) přidělených volných letištních časů a nevyřízených žádostí o přidělení volných letištních časů pro letecké dopravce uvedených jednotlivě v časovém pořadí podle leteckých dopravců pro všechny letecké dopravce,
 - iv) zbývajících nevyužitých letištních časů,
 - v) úplných podrobností o použitých kritériích pro přidělování;
- f) je-li žádost o přidělení volných letištních časů zamítnuta, má dotčený letecký dopravce nárok na odůvodnění.

2. Komise a dotčené členské státy mají právo vysílat pozorovatele na konzultace o přidělování volných letištních časů a stanovení letových řádů letišť vedené v souvislosti s mnohostranným zasedáním před každou sezónou. Za tímto účelem jsou letečtí dopravci povinni oznámit dotčeným členským státům a Komisi současně s účastníky dobu, místo a předmět těchto konzultací. Toto oznámení musí být příslušným členským státům a Komisi poskytnuto minimálně 10 dnů předem.

Toto oznámení se provádí:

- a) dotčeným členským státům postupy, které stanoví příslušné orgány těchto členských států;
- b) Komisi postupy, které budou zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 3

Konzultace o tarifech přepravy cestujících

1. Čl. 1 písm. b), c) a d) se použijí pouze při splnění těchto podmínek:

- a) účastníci konzultací projednávají pouze tarify placené uživateli letecké dopravy přímo podílejícím se leteckému dopravci nebo jeho oprávněnému zástupci za pravidelnou přepravu cestujících, jakož i podmínky vztahující se k těmto tarifům osobní dopravy; konzultace nerozšiřují kapacitu, pro kterou jsou tyto tarify stanoveny;

- b) konzultace vedou k vzájemnému propojení, tj. uživatel letecké dopravy musí být schopen s ohledem na typy tarifů osobní dopravy nebo sezóny, které byly předmětem konzultací:
- i) kombinovat na jednu letenku službu, která byla předmětem konzultací, se službami na stejných nebo návazných trasách provozovaných jinými leteckými dopravci, přičemž tarify osobní dopravy a podmínky stanoví letecká společnost provádějící přepravu, a
 - ii) pokud to povolují podmínky týkající se počáteční rezervace, změnit rezervaci služby, která byla předmětem konzultací, na službu na téže trase prováděné jiným dopravcem za tarify osobní dopravy a podmínky uplatňované jiným leteckým dopravcem;
- c) za předpokladu, že letecký dopravce je oprávněn odmítnout povolit takové kombinace a změny rezervace z objektivních a nediskriminačních důvodů technické nebo obchodní povahy, zejména pokud má letecký dopravce provádějící přepravu pochybnosti o platební schopnosti dopravce, který by vybíral platby za tuto přepravu; v tomto případě to musí být tomuto leteckému dopravci sděleno písemně;
- d) tarify osobní dopravy, které jsou předmětem konzultací, uplatňují zúčastnění letečtí dopravci bez diskriminace na základě státní příslušnosti cestujícího nebo místa bydliště ve Společenství;
- e) účast na konzultacích je dobrovolná a otevřená pro kteréhokoliv leteckého dopravce, který provozuje nebo zamýšlí provozovat přímé nebo nepřímé letecké služby na dané trase;
- f) konzultace nejsou pro účastníky závazné, tj. účastníkům zůstává po konzultacích právo jednat nezávisle, pokud jde o tarify osobní dopravy;
- g) konzultace nevedou k dohodě o odměnách zástupců nebo jiných prvků projednávaných tarifů.
2. Letečtí dopravci, kteří se účastní konzultací o tarifech osobní dopravy na pravidelných leteckých linkách mezi letišti ve Společenství a letišti ve třetích zemích, které nejsou uvedeny v čl. 1 písm. b), shromažďují údaje s ohledem na:
- a) počet letenek, které byly vystaveny za tarify vyplývající z těchto konzultací, z celkového počtu letenek vystavených pro lety mezi Společenstvím a třetími zeměmi, které nejsou uvedeny v čl. 1 písm. b);
 - b) míru, v jaké jsou letenky za tarify stanovené při těchto konzultacích skutečně používány k cestě na lince zahrnující propojení;
 - c) míru, v jaké jsou letenky, které nejsou za tarify stanovené při těchto konzultacích, skutečně používány k cestě na lince zahrnující propojení.
- Tyto údaje se shromažďují pro všechny typy letenek a tarifů, které jsou předmětem konzultací. Tyto údaje představují možnost rozlišovat mezi různými formami spolupráce mezi leteckými dopravci, která cestujícím umožní v rámci jedné letenky kombinovat služby provozované více než jedním leteckým dopravcem. Letečtí dopravci nebo osoby jednající v jejich zastoupení předkládají Komisi shromážděné údaje, a to ode dne 1. května 2004 pro každou sezónu IATA. Tyto údaje mohou být zpřístupněny příslušným orgánům členských států.
3. Komise a dotčené členské státy mají právo vysílat pozorovatele na konzultace o tarifech přepravy cestujících. Za tímto účelem jsou letečtí dopravci povinni oznámit dotčeným členským státům a Komisi současně s účastníky dobu, místo a předmět těchto konzultací. Oznámení dotčeným členským státům a Komisi musí být provedeno nejméně deset dnů předem.
- Toto oznámení se provádí:
- a) dotčeným členským státům postupy, které stanoví příslušné orgány těchto členských států;

b) Komisi postupy, které mají být zveřejněny v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Výjimky podle čl. 1 písm. a) a b) se použijí do dne 31. prosince 2006.

Letečtí dopravci nebo osoby jednající v jejich zastoupení předkládají Komisi úplnou zprávu o konzultacích, jichž se účastnily. Zpráva se Komisi předkládá ve stejné době jako účastníkům konzultací, nejpozději však do šesti týdnů od jejich uskutečnění.

Výjimky podle čl. 1 písm. c) se použijí do dne 30. června 2007.

Výjimky podle čl. 1 písm. d) se použijí do dne 31. října 2007.

Článek 4

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení se vztahuje se zpětnou působností na dohody, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě, které existovaly ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost, od okamžiku, kdy byly podmínky stanovené v tomto nařízení splněny.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 28. září 2006.

Za Komisi
Neelie KROES
členka Komise
